

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. S.
przeciwko Województwu Zachodniopomorskiemu
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 16 lutego 2023 r., I ACa 333/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód A. S. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 16 lutego 2023 r., wydanego w sprawie przeciwko Województwu Zachodniopomorskiemu o zapłatę.

Powód wskazał, że o oczywistej zasadności skargi świadczą naruszenia przepisów prawa opisane w uzasadnieniu zarzutów skargi, w szczególności niezastosowanie art. 417, 416 i 429 k.c. uzasadnione błędnym – w opinii powoda – argumentem, że pozwany nie działał w sferze *imperium*. Ponadto skarżący podnosi, że Sąd odwoławczy nie rozpoznał istoty sprawy, ponieważ na podstawie przeprowadzonej opinii biegłego ustalił jedynie, że szkody powstałe na gruncie powoda nie nastąpiły z winy pozwanego, podczas gdy powinien był dokładnie wyjaśnić przyczynę podtopień.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być zatem wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a do spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Każdy z tych etapów postępowania kasacyjnego prowadzony jest w odmiennym składzie Sądu Najwyższego, ocena zasadności przyjęcia skargi do rozpoznania w składzie jednoosobowym, zaś merytoryczne rozpoznanie skargi w składzie trzyosobowym (zob. np. postanowienia SN z 25 stycznia 2024 r., I CSK 3816/23; z 17 stycznia 2024 r., I CSK 4246/23 oraz z 25 października 2023 r., I CSK 3247/23).

Natomiast zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Powyższe wymagania nie zostały spełnione. Skarżący zasadniczo poprzestał na odwołaniu się do zarzutów skargi, w taki sposób, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie jest w pełni zrozumiałe bez ich znajomości. Dodatkowo, skarżący polemizuje ze sposobem prowadzenia postępowania dowodowego przed sądem odwoławczym, co jest niedopuszczalne na mocy art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. Kognicja Sądu Najwyższego zawężona jest bowiem do problemów o naturze prawnej, a ustalenia faktyczne poczynione przez sądy meriti nie mogą być kwestionowane na etapie skargi kasacyjnej. Z ustaleń zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wynika natomiast, że szkody powstałe na działce powoda pozostawały bez związku z działaniami przedsiębiorcy zatrudnionego przez pozwane województwo w celu utrzymania naturalnych cieków wodnych w bezpiecznym stanie. Kwestia ewentualnej odpowiedzialności województwa za jego działania nie miała zatem żadnego znaczenia w obliczu faktu, że działania te nie były źródłem szkody powoda.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej wnioskodawcy z urzędu rozstrzygnął zaś na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

(r.g.)